

Tett på Toscana

Reiselyst

TEKST: LISE LOTTE
WINTHER-BAY
FOTO: BJØRN
MOHOLDT

Rullende åser, olivenlunder og vingårder – og nesten ikke turister.
Det er utenom høysesongen du kan bli kjent med det ekte Toscana!

MONTEPULCIANO: Den kjente byen er typisk oppført på en høyde, med karakteristiske gårder og vinmarker rundt seg.

◀ **GAMMEL BY:** Hovedpiazzaen i Cortona med Palazzo Comunale til høyre.

▶ **SEVERDIG:** Piazza del Campo er middelalderbyen Sienas kjente samlingsplass.

▶ **POPULÆR:** Hos Daniela di Mambro i La Bottega del Cacio i Pienza er det hovedsakelig pecorinoosten folk kommer langveisfra for å handle.

VÆR AKRIV: Turmulighetene i området rundt Borgo di Vagli og Cortona er ypperlige.

SAMLINGSSTED: De rustikke omgivelsene i Borgo di Vagli er utmerkede for å samle familie og venner, noe stedet også tilrettelegger for.

EIERE: Ekteparet Patrick (69) og Susan La Salle (60) tar en aperitiff før kveldens middag. – Vi kjøpte oss inn i Borgo di Vagli da det hele bare var en steinhaug, og har aldri angret, sier de.

GODE PÅ IS: Italienerne elsker sin gelato, og i Toscana hevdes det hardnakket at iskremen ble skapt nettopp her.

I SMUG: Byene i Toscana preges ofte av sine små smug, som dette karakteristiske bratte i Cortona.

Hvilken livsglede! Under en rødmande vintersol tar grusveien oss forbi vingårder og markene som omkranser dem. Rundt oss synger fuglene ivrig forventningsfulle. Ellers er det behagelig stille.

Det toskanske landskapet er smellvakkert, enten det er farget av vinter eller vår, sommer eller høst. Det er likevel noe spesielt med å være der utenom høysesongen. Når horden av turister har forlatt det forgjettede land, har vinbonden mer tid til å dele et glass vin med oss, damen i ostebutikken legger en ekstra godbit i handleposen, og på gaten hilser de lokale «buongiorno» og «buonasera», god dag og god kveld, som til en god, gammel venn.

Toscana er et sted for alle årstider, men smaker spesielt godt når vi har området nesten for oss selv.

Prisgunstig paradisi

– Noen har sagt at Toscana er det nærmeste du kan komme paradiset hage, forteller Fulvio di Rosa og viser oss

rundt i Borgo di Vagli.

Etter åtte år i Brasil valgte den godt voksne sivilingeniøren å trekke seg tilbake til barndommens Toscana. Her fant han sitt livs kjærlighetsprosjekt, en glemt og godt gjemt middelaldergrend i åsene nordvest for Montepulciano og Pienza, halvannen time med bil fra Firenze. En forfallen haug med stein, som han forvandlet til et prisgunstig hjem nummer to for tilreisende fra hele verden.

– Vi har alltid drømt om et sted i Toscana, forteller ekteparet Susan og Patrick La Salle fra New York.

Med de skyhøye boligprisene i området virket imidlertid drømmen uoppnåelig for lærerne i 60-årene. Så fant de Borgo.

– Inngangsbilletten for å bo her er organisert slik at også «vanlige folk» kan eie en bit av Toscana, forteller de entusiastisk under sitt femte besøk.

I de små, grå husene av naturstein, som klynger seg fast i det kuperte terrenget, er det mulig både å kjøpe og leie seg inn. Utvendig ser de ut som

de var på 1400- og 1500-tallet, mens de innendørs er moderne utstyrt i en lokal, rustikk stil. Godt skjult øverst i lien ligger et lekkert svømmebasseng.

Under vårt besøk er bare to av ti leiligheter i bruk. På Borgo di Vagli, som på samtlige steder vi er innom, får vi en luksuriøs følelse av å ha de toskanske godene så å si for oss selv.

Når vi mot kvelden sitter sammen med de andre beboerne under de lave steinhimlingene i Borgos egen trattoria, og nyter kokkas steinovnsbakte pizza, er stemningen hjemmekoselig. Med en munnfull sprøsteekt glede toppet med bygdas ferske mozzarellaost og solmodne tomater er lykken fullkommen. Enklere og bedre kan den ikke oppnås. Det er i det store og hele essensen av Toscana, og det gode liv.

AVSLAPPET STEMNING: På hovedpiazzaen i Cortona kan du nyte et godt måltid.

Spisesteder

Den lokale trattoriaen, uansett hvor du er, blir aldri feil. I området rundt Borgo di Vagli er det flere byer med gode spisesteder. Ett av de bedre ligger faktisk på landet, på vingården Avignonesi (www.avignonesi.it). Le Capezzine serverer fenomenale femretters lunsjmåltider – selvsagt med ypperlig vin til. Osteria le Logge i Siena (www.gianni-brunelli.it) holder høy klasse og har vunnet flere priser for sitt kjøkken. I Cortona bør du sjekke ut Osteria del Teatro (www.osteria-del-teatro.it), som har klassiske, toskanske retter på menyen, med råvarer fra gårdene rundt.

GODE PÅ MAT: Vin og spekemat er typisk fingermat over store deler av Italia, men særlig i Toscana.

VINTUR: Guiden Alexander Ernst viser rundt på vingården Avignonesi, som er en flott introduksjon til Toscanas vinhistorie.

3 Toscana-tips

Byvandring

Flere av byene rundt Borgo di Vagli ligger øverst på ønskelisten hos turistene som besøker Toscana. Vakre, historiske Siena er én av dem, Montepulciano og Cortona har vi allerede nevnt. Lille Pienza, med sine knapt 2000 innbyggere, bør også oppleves – den ideelle renessanseby skapt av pave Pius (1405–1464). I dag står det levende friluftsmuseet på UNESCOs verdensarvliste.

NB: Ta turen innom ostebutikken, La Bottega del Cacio. Her lages alskens pecorinooster, fra de ekstremt vellagrede til de helt ferske. En åpenbaring av lukter og smaker. www.labottegadacacio.it

Vinsmaking

Toscana er blant mye kjent for sin omfattende produksjon av vin. Mye har skjedd på området: Den klassiske sangiovesedruen blir nå blandet med cabernet sauvignon og merlot, til såkalte «supertoskanere», med utsøkt resultat.

Besøk vinprodusenten Avignonesi i Valiano di Montepulciano og lær mer. De har nydelige viner, utsøkt restaurant, vinutsalg og et interessant museum. Les mer: www.avignonesi.it

Fjellturer

Fjellområdene rundt Borgo di Vagli inviterer til vandre- og sykkelturner. Du kan reise til middelalderbyen Cortona, eller følge veiene enda lenger langs vinmarker og rapsåkre, forbi spennende steder som Assisi, Perugia og Chiusi, alle med både utendørs fortidsminner etter etruskerne og hyggelige trattoriaer som gjør turen ekstra opplevelsesrik.

Satte byen på kartet

En liten sykkelturn fra Borgo ligger Cortona, en middelalderby kjent for sin renessansearkitektur og verdensberømt etter filmen «Under the Tuscan Sun» (2003). Kanskje du har sett den eller lest boken med samme tittel? Anbefales!

Hit valfarter folk fra alle verdens kanter, ofte i søken etter scener fra filmen/boken. Mange vil se huset «Casa Fonte delle Foglie», som den kvinnelige hovedpersonen kjøper og restaurerer til sitt paradis i Toscana.

Vi lærer at vår beskjedne vert, Fulvio de Rosa, sto for oppussingen av huset, og er nær venn av forfatteren av boken, amerikanske Frances Mayes.

► FIN Plass:

Cortona er én av Toscanas eldste byer, og hovedpiazzaen er byens viktigste samlingssted. Cortona ble etablert av etruskerne, men er i dag mest kjent takket være den amerikanske forfatteren Frances Mayes. Til venstre ser vi Mayes i skuespilletren Diane Lanes skikkelse.

Reisen

Den enkleste måten å komme seg til Borgo di Vagli er via flyplassen i Firenze. Derfra er det halvannen time i bil langs A1. Ta avkjørsel til Sinalonga og Cortona, deretter mot Mercatale. Lufthansa (www.lufthansa.com) har gode forbindelser fra Norge via Frankfurt. Prisene ligger fra i underkant av kr 2000 til ca. kr 4000, avhengig av sesong.

Leiebiler koster fra ca. kr 1200 pr. uke. Holiday Autos (www.holidayautos.com) har ofte gode tilbud.

Mange kombinerer Toscana med Roma, og dit er det god – og ofte billig – adkomst direkte fra Norge. SAS (www.sas.no) har priser ned mot kr 1200 tur-retur i november. Det samme har Norwegian (www.norwegian.no). Et tredje alternativ er å fly med Ryanair (www.ryanair.com) via London. Priser fra ca. kr 1500.

Bo bra

✓ Borgo di Vagli er organisert som et sameie (det første i sitt slag i Toscana), hvor hundre sameiere disponerer ti leiligheter; seks med to soverom og fire med ett. Det er fortsatt andeler til salgs. Prisene starter på rundt 450 000 kroner. Hvis det er ledig rom i «herberget», kan du også kjøpe enkeltovernattinger. Ta kontakt for pristilbud. Borgo har vunnet flere priser, blant annet for at det er restaurert i tråd med opprinnelig arkitektur. Mer informasjon og priser på: www.clubborgodivagli.com

✓ Borgo San Pietro Hotel & Residence ligger ved foten av middelalderbyen Cortona og har gunstige ukespriser i lavsesongen. Priseksempel: Leilighet for to personer kr 3800 for én uke. I høysesong (sommer) inntil kr 7000. Mer informasjon på www.borgosanpietro.com

✓ Hotel Corsignano ligger fint til i Pienza. I lavsesongen kan du få standard dobbeltrom for ca. kr 700 pr. natt. I høysesongen ligger prisen på rundt kr 1850. Les mer: www.hotelcorsignano.com

✓ Hotel La Cima Trasimena har fin utsikt over den vakre Trasimena-innsjøen, ikke langt fra Cortona. Pris lavsesong i standard dobbeltrom er ca. kr 450. I høysesongen er prisen rundt kr 1100. Les mer på www.hotelcimatrasimena.it

HOTEL CORSIGNANO

BORGO DI VAGLI

Kart skal inn her!

OBS!

- ✓ Svært mange av hotellene i Toscana er familiedrevne, små og ditto hjemmekoselige. Det betyr også at de ofte stenger i lavsesongen (fra november til ut mars). På www.tuscany.net finner du en god oversikt over aktuelle hoteller i ulike kategorier.
- ✓ Mange restauranter, ofte de som retter seg mot turister, stenger også på vinteren. Den lokale trattoriaen er derimot alltid åpen, og her har du også god anledning til å komme tettere på lokalbefolkningen. Lær deg noen gloser italiensk, det kommer du langt med!

GATEKUNST: Sienas mange gateartister holder ofte et høyt kunstnerisk nivå, og reproducerer kjente kunstverk.

Klima

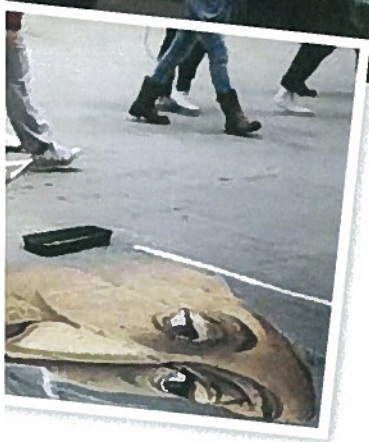
Mnd	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun
Luft	11	13	16	19	23	27
Mnd	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Luft	30	30	27	22	16	12

Gjennomsnittstemperatur

Tips!

Prisene på hoteller har en tendens til å stupe jo lenger ut på høsten en kommer. I noen tilfeller kan du få hotellrom for én fjerdedel av prisen i høysesongen. Sjekk nøye, både på hotellenes egne nettsider og ikke minst på ulike hotellsøkemotorer. På sistnevnte kan det ofte være billigere enn å booke direkte.

MØTEPLASSEN: Piazza del Campo er obligatorisk å få med seg når man besøker Siena.

Lei først

Å leie en leilighet fremfor å bo i et hotellkompleks styrker opplevelsen av et opphold, ikke minst for den som ønsker å komme mer under huden på stedet. For deg som drømmer om et eget sted i utlandet, kan å leie være et første skritt på veien. Novasol er et stendig internasjonalt utleieselskap som tilbyr eierdommer over hele Europa, også Norge og Norden. Se www.novasol.no

Neste uke:
Dubai

NU nr. 45-12

Close to Tuscany

Hills, olive groves, vine yards and hardly any tourists. It is out of season you can get to know the real Tuscany.

Picture captures:

1. Montepulciano: the well-known city is built in a hill, surrounded by characteristic farms and vineyards.
2. Old Town: the main *piazza* in Cortona with the Palazzo Communale to the right.
3. Worth seeing: Piazza del Campo is the rallying point in the medieval town, Siena.
4. Popular: At Daniela de Mambro in La Bottega del Cacio in Pienza, pecorino cheese is mainly what people from afar come to buy.

Page 2

Picture captures:

1. Be active: The hiking options in the area around Borgo di Vagli and Cortana are excellent.

What a joy! Under the blushing winter sun, the gravel road takes us past vineyards and the fields that surround them. Around us, birds are singing expectantly. Otherwise it is pleasantly quiet.

The Tuscan countryside is so beautiful, whether it is the colors of winter or spring, summer or fall. Yet, there is something special about being there off season. When the hordes of tourists have left The Promised Land, the vineyard farmer got more time to share a glass of wine with us, the lady at the cheese shop puts an extra treat in your shopping bag and on the street the locals greet us with "Buongiorno" and "buonasera", good day and good evening, like an old friend. Tuscany is a place for all seasons, but tastes especially good when we have the area almost to ourselves.

An affordable Paradise

-Some have said Tuscany is the closest you can come to the garden of paradise, says Fulvio di Rosa and shows us around in Borgo di Vagli.

After eight years in Brazil, the engineer chose to return to Tuscany, his childhood home. Here he found the love of his life project, a forgotten and well hidden medieval hamlet in the hills northwest of Montepulciano and Pienza, one and a half hour by car from Florence. A dilapidated pile of stone, which he turned into an affordable second home for travelers from around the world.

- We have always dreamed of a place in Tuscany, says the couple Susan and Patrick La Salle from New York. With the soaring house prices in the area, it seemed like the dream was unattainable for the teachers in their sixties. Then they found Borgo.

- The admission ticket to stay here is organized in a way so that "ordinary people" can own a piece of Tuscany, they say enthusiastically during their fifth visit.

In the small, grey houses of natural stone, which clings to the hilly terrain, it is possible both to buy and rent your way in. Outside, they look like they are from the 1400 - and 1500s, while the inside is modern equipped in a local, rustic style. Well hidden at the top of the hill is also a luxurious pool.

During our visit, only two out of ten apartments are in use. At Borgo di Vagli, as in all the places we have visited, we get a luxurious sense of having the Tuscan pleasures all to ourselves.

When the evening appears and we are sitting with the other residents under the low stone ceilings in Borgos own *trattoria*, enjoying the chef's stone-baked pizza, the atmosphere is homey. With a mouthful of crispy delight topped with fresh mozzarella cheese from the village and sun-ripened tomatoes, it is the ultimate happiness. It cannot get any better than this. It is really the essence of Tuscany, and the good life.

Picture captures:

1. Rallying point: the rustic surroundings of Borgo di Vagli are excellent for gathering family and friends.
2. Owners: The couple, Patrick (69) and Susan La Salle (60) enjoys an aperitif before the dinner of the evening.
- We bought into Borgo di Vagli when it was all just a pile of stone and have never regretted it, they say.
3. Knows ice cream: Italians love their gelato, and Tuscany claims persistent that the ice cream was invented right here.
4. In the alley: the cities of Tuscany are often characterized by its narrow alleys, like this characteristic steep in Cortona.

Page 3

Picture captures:

1. Relaxed atmosphere: On the main *piazza* in Cortona, you can enjoy a nice meal.
2. Places to eat: the local *trattoria*, no matter where you are, is always a good choice. In the area around Borgia di Vagli there are several villages with first- class places to eat. One of the best is actually on the country side, at the vineyard Avignonesi (www.avignonesi.it). Le Capezzine serves phenomenal five-course lunches - with excellent wine. Osteria le Log in Siena (www.gianni-brunelli.it) is of high class and has won several awards for its cuisine. In Cortona you should check out Osteria Del Teatro (www.osteria-part-teatro.it), who's classic Tuscan dishes are on the menu with ingredients from the local farms around the area.
3. Food experts: wine and cured meat is characteristic finger food across big parts of Italy, but especially in Tuscany.
4. Wine trip: The guide Alexander Ernst shows around on the vineyard Avignonesi, which is a great introduction to Tuscany's wine history.
5. Placed the town on the map

A short bicycle ride from Borgo is Cortona, a medieval town known for its Renaissance architecture and world famous after the movie "Under the Tuscan Sun" (2003). Maybe you've seen it or read the book with the same title? Recommended!

People travel here from all over the world, often in search of scenes from the movie / book. Many want to see the house "Casa Fonte delle Foglie", which the female protagonist buys and restores to her own paradise in Tuscany.

We learn that our humble host, Fulvio de Rosa, was in charge of the renovation of the house and is a close friend of the author of the book, the American Frances Mayes.

6. A beautiful place: Cortona is one of Tuscany's oldest cities, and the main *piazza* is the city's gathering place number one. Cortona was founded by the Etruscans, but is today best known thanks to the American author Frances Mayes. To the left we see Mayes character played by the actress Diane Lane.

3 Tuscany tips:

A walk in the city

Several cities around Borgo di Vagli are on the top of the wish list among tourists visiting Tuscany. Beautiful, historic Siena is one of them, Montepulciano and Cortona, we have already mentioned. Little Pienza, with its barely 2,000 inhabitants is a must-see – it is the ideal renaissance city created by Pope Pius (1405-1464). Today the open-air museum is on the UNESCO World Heritage List. NOTE: You should also visit the cheese shop, La Bottega del Cacio. It makes all kinds of pecorino cheeses, from the extremely well-matured to the fresh ones. A revelation of smell and taste. www.labottegadiacacio.it

Wine tasting

Tuscany is known for its extensive production of wine. Much has happened in this area: the classic sangiovese grape is now being blended with cabernet sauvignon and merlot, to so-called "super Tuscans" with an exquisite result. Visit the wine producer Avignonesi Valiano di Montepulciano and learn more. They have delicious wines, an exquisite restaurant, wine shop and an interesting museum. Read more: www.avignonesi.it

Hiking

Mountains surrounding the Borgo di Vagli invites to both walking and biking. You can travel to the medieval town of Cortona, or follow the roads even further along the vineyards and canola fields, past interesting places like Assisi, Perugia and Chiusi, all with both outdoor monuments after the Etruscans and cozy trattorias that makes the trip even more adventurous.

Getting there

The easiest way to get to Borgo di Vagli is via the airport in Florence. From there it is a half hour drive along the A1. Take exit to Sinalunga and Cortona, then towards Mercatale. Lufthansa (www.lufthansa.com) has good connections from Norway via Frankfurt. The ticket fare varies from approximately 2000 NOK to around 4000 NOK, depending on the season. Rental cars cost from about 1200 NOK per week. Holiday Autos (www.holidayautos.com) often have good deals. Many combine Tuscany with Rome, and there is good - and often inexpensive - access directly from Norway. SAS (www.sas.no) often have prices down to 1200 NOK for both way flights. The same goes for Norwegian (www.norwegian.no). A third option is to travel with Ryanair (www.ryanair.com) via London. Prices from 1500 NOK.

Accommodations

- Borgo di Vagli is organized as a condominium (the first of its kind in Tuscany), where a hundred co-owners have ten apartments to their disposal: six two-bedroom and four one-bedroom apartments. There are still units for sale. Prices start at around 450 000 NOK. If a room is available in the "hostel", you can also buy single accommodation. Borgo has won several awards, among other things, for being restored with the original architecture in mind. More information and prices: www.clubborgodivagli.com

-Borgo San Pietro Hotel & Residence is located at the foot of the medieval town of Cortona and has favorable week prices when it is off-season. Price example: apartment for two people 3800 NOK for one week. In high season (summer), it costs up to 7000 NOK. More information at: www.borgosanpietro.com

Corsignano Hotel is well located in Pienza. Off- season, you can get a standard double room for about 700 NOK pr. nights. In high season, the price is around 1850 NOK. Read more at: www.hotelcorsignano.com

Hotel La Cima Trasimena have a nice view over the beautiful Trasimena Lake, not far from Cortona. Off- season, a standard double room costs about 450 NOK a night. In high season the price is around 1100 NOK. Read more on www.hotelcimatrasimena.it

Be aware of that

- Many of the hotels in Tuscany are family-run, small and homely. It also means that they often close during off- season (November through March). On www.tuscany.net you`ll find an overview of current hotels in different categories.

- Many restaurants, often those aimed at tourists, closes during the winter. However, the local trattoria always remains open, and here you have a good opportunity to get closer to the locals. Learn some Italian words, it will take you far!

Picture captures:

1. Street art: Siena's many street artists often have a high artistic level, reproducing famous works of art.

Tip!

Hotel prices tend to plunge the longer into autumn you get. In some cases you can get rooms for a quarter of the price compared to the prices during high season. Do your research, both on the hotel's own website and on the various hotel search engines. Booking through hotel search engines can often be cheaper than booking direct.

Start with renting

To rent an apartment rather than staying in a hotel complex strengthens the experience of a visit, not least for those who want to get under the skin of Tuscany. For those who dream of a place of their own abroad, renting can be the first step. Novasol is a steady international rental company, offering properties throughout Europe, including Norway and the Nordic.
www.novasol.no